

RESOLUCIÓ

3.5.C Llicències de via pública

DRET A L'ESPAI PÚBLIC
CIUTAT HABITABLE I SOSTENIBLE

ANTECEDENTS

Objecte de la queixa

En data 28 de juliol de 2024, el ciutadà i sis persones veïnes més del barri del Raval van presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposaven el següent:

- Manca de resposta a les peticions que des de feia anys dirigien a l'Ajuntament perquè es fessin complir les normes de les llicències de terrasses per les afectacions que generaven al veïnat.
- D'entre aquestes peticions destacava l'elaboració i aprovació d'un pla d'ordenació especial de les terrasses de la plaça de Vicenç Martorell.

Actuacions fetes

La Sindicatura va admetre la queixa a tràmit i en va iniciar l'anàlisi per determinar si s'havien respectat els [drets de la ciutadania](#) i els [principis de bona administració](#).

El dia 9 d'octubre de 2024 es va mantenir una reunió a la seu de la Sindicatura per conèixer de primera mà quines eren les afectacions que patien les persones veïnes.

El dia 31 de juliol de 2024, per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada, la Sindicatura es va adreçar als òrgans i organismes següents:

- Regidoria del Districte de Ciutat Vella
- Direcció de Serveis d'Inspecció de la Primera Tinència d'Urbanisme, Acció Climàtica, Mobilitat, Pla de Barris i Serveis Urbans

Així mateix, es va visitar el lloc dels fets per tal d'observar la situació i es va sol·licitar una reunió amb el gerent del Districte de Ciutat Vella per tractar aquest assumpte.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 14 i 29 d'octubre de 2024 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. Els escrits exposaven que s'atenien les demandes de les persones veïnes i també que s'inspeccionaven periòdicament les terrasses.

El dia 31 de juliol de 2025 es va dur a terme una reunió per fer un seguiment de les actuacions municipals dutes a terme amb el gerent del Districte de Ciutat Vella, qui va informar que estava pendent de fer-se l'estudi de reordenació de la plaça.

El dia 11 de febrer de 2026, els responsables municipals van informar que continuaven treballant en la reordenació esmentada.

CONSIDERACIONS

1. Actuacions prèvies de la Sindicatura

Abans de res, es vol posar de manifest que, per causes alienes a la nostra voluntat, no ens ha estat possible fins ara poder emetre aquesta resolució. Això no obstant, s'ha estat pendent de totes les actuacions municipals en relació amb aquest cas. En aquest sentit, s'han dut a terme diferents visites a la plaça en les quals s'ha pogut constatar que **no hi ha una uniformitat quant a la instal·lació de les taules i cadires per part dels establiments** i que tant n'hi ha a sota dels porxos, que dificulten el pas de les persones veïnes, com a la zona exterior de la plaça.

Així mateix, s'han mantingut entrevistes tant telefòniques com presencials amb l'interessat, qui ha expressat la seva preocupació per la manca de resposta a la petició concreta de les persones veïnes de la plaça sobre la **consideració del vial de serveis de l'espai exterior a la zona de sota dels porxos de la plaça de Vicenç Martorell**.

D'altra banda, recordem que aquesta Sindicatura va emetre una resolució en data 15 de setembre de 2025, expedient núm. 25Q27, sobre la **conveniència d'actualitzar l'ordenança de terrasses**, atenent les dues iniciatives ciutadanes presentades per la Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona i pel Gremi de Restauració. En aquesta resolució es va recomanar al consistori, entre altres aspectes, que calia **enfocar les polítiques municipals en els drets humans per tal de contribuir a garantir la igualtat, la inclusió, la participació ciutadana i el dret a la ciutat**.

2. L'enfocament basat en els drets humans de les disposicions municipals

Recordem que la institució de la Sindicatura de Greuges supervisa l'actuació municipal perquè és l'encarregada de vetllar per la defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques de la ciutadania, especialment pel que fa als drets i les llibertats reconeguts per la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat.

En aquest sentit, tot i que l'ordenança i les disposicions sobre terrasses poden semblar, a primera vista, instruments tècnics de gestió urbana, en realitat tenen un impacte directe en diversos drets humans reconeguts a escala internacional i europea. Per aquest motiu, és essencial que s'elaborin i s'apliquin amb un enfocament basat en els drets humans (EBDH).

Aquest enfocament, promogut per les Nacions Unides, estableix que el respecte, la protecció i la garantia dels drets humans han de constituir el fonament i l'objectiu de les polítiques públiques orientades al desenvolupament humà sostenible. Tal com recull la Declaració d'entesa comuna de les Nacions Unides sobre l'enfocament basat en drets humans (2003), aquest enfocament és un marc conceptual per al procés de desenvolupament humà que es fonamenta normativament en els estàndards internacionals de drets humans i que, operativament, està orientat a promoure i protegir aquests drets.

L'EBDH implica que les polítiques, els plans, els programes i els serveis municipals han d'estar alineats amb els estàndards internacionals de drets humans; que la igualtat i la no-discriminació n'han de ser eixos centrals; que cal garantir el dret a la participació activa, lliure i significativa de la ciutadania, i que s'ha de reforçar la capacitat de les persones d'exercir els seus drets.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat recull el compromís dels governs locals amb la defensa dels drets humans i reconeix que **la ciutat pertany a totes les persones que l'habiten**, que els governs locals tenen el deure de garantir els drets de ciutadania dins el seu àmbit competencial, i que l'aplicació de la Declaració universal dels drets humans s'ha d'abordar des de les polítiques municipals.

L'actual ordenança de terrasses afirma, en el preàmbul, que té com a objectiu afavorir l'equilibri entre els usos de les terrasses i els usos col·lectius de l'espai públic per garantir, **en primer lloc, la qualitat dels espais per a la ciutadania i el veïnat** i, en segon lloc, donar suport a l'activitat econòmica dels sectors de la restauració i similars.

En coherència amb l'EBDH, aquesta regulació ha de promoure un ús equitatiu de l'espai públic i **preservar el dret a la ciutat, entès com el dret de totes les persones a viure en un entorn urbà inclusiu i a participar en la seva construcció.**

A partir d'aquestes consideracions, s'estima oportú analitzar les propostes d'ordenació de les terrasses de la plaça de Vicenç Martorell en relació amb drets específics, com ara el dret a la igualtat, el dret a l'accessibilitat, el dret a la mobilitat, el dret al medi ambient, el dret al descans i el dret a la participació ciutadana, a part del dret a l'espai públic.

3. Ordenacions de les terrasses

L'ocupació de la via pública per a l'exercici de qualsevol activitat requereix una autorització expressa de l'Ajuntament, a més del pagament de la taxa municipal. Ara bé, les activitats que es duuguin a terme a la via pública no poden limitar els drets i les llibertats de la ciutadania. Però **sovint l'ús de les terrasses genera molèsties que poden afectar la ciutadania, especialment les persones veïnes dels carrers i les places on es troben instal·lades.**

Per aquest motiu, i amb l'objectiu de fer compatible una demanda d'espai per part dels restauradors i restauradores amb el dret de la ciutadania a gaudir de l'espai públic, es van aprovar una sèrie de **distribucions prèvies i ordenacions singulars**. Aquestes són diferents de les que s'estableixen a l'Ordenança de terrasses, en determinats emplaçaments, per garantir una millora en les condicions d'habitabilitat del veïnat en equilibri amb l'exercici responsable de les activitats de restauració, i **atenent la configuració especial dels espais que cal distribuir.**

Recordem, però, que amb la modificació de l'Ordenança de terrasses, aprovada el 29 de juny de 2018, es van derogar totes les ordenacions singulars i distribucions prèvies que poguessin estar vigents i es van introduir criteris territorials a tota la ciutat per unificar les autoritzacions al cap dels dos anys de la modificació.

En relació amb aquest aspecte, des d'aquesta Sindicatura es considera que, quan hi ha afectacions manifestes als drets humans de proximitat, com és el cas que ens ocupa, el consistori té el deure de preservar-los i **fer prevaldre l'interès general per davant dels interessos particulars.**

Tanmateix, segons el Decret 336/1988, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament del patrimoni dels ens locals de Catalunya (art. 56.3), **la llicència s'ha d'entendre sens**

perjudici de tercers i essencialment revocable per raons d'interès públic, a banda de possibles indemnitzacions, si escauen.

Els òrgans competents per atorgar i denegar les llicències municipals de terrassa són els regidors de Districte, atès el Decret d'Alcaldia de 21 de gener de 1987. També tenen la competència de tramitar els procediments de renovació o denegació de la renovació, de transmissió, de suspensió temporal, d'extinció, de caducitat i de revocació; procediments que es preveuen a la mateixa Ordenança de terrasses.

Això no obstant, i amb l'objectiu de contribuir a la millora de la convivència a la plaça, es recomana a la Regidoria del Districte de Ciutat Vella que conclougui l'estudi de reordenació de les terrasses i implementi les mesures que consideri més eficaces per satisfer, en la mesura de les seves possibilitats, totes les parts implicades.

Amb aquesta finalitat, i tenint l'exemple d'altres places de la ciutat amb situacions conflictives, des d'aquesta institució es considera oportú la **creació d'una taula de treball per acabar d'ordenar les terrasses de la plaça de Vicenç Martorell**, com s'ha fet en altres emplaçaments, en la qual participin tots els actors i a partir de la qual pugui estar tothom informat de les mesures a aplicar. D'aquesta manera es fomenta la participació i es propicia la corresponsabilitat ciutadana.

Ens consta que, en data 12 de febrer de 2025, en l'última reunió a la seu del Districte amb algunes de les persones veïnes, se'ls ha informat que es comunicarà als restauradors i restauradores que han de posar totes les taules i cadires de les terrasses a sota dels porxos, tal com demanaven.

4. El deure de respondre les peticions ciutadanes

Continuant amb la qüestió que preocupa a les persones interessades sobre l'ocupació per part de les terrasses del vial de serveis que hauria de permetre en tot moment la circulació de vehicles d'emergència, ambulàncies, transport de gent gran o amb cadira de rodes, etc., ens asseguren que els responsables municipals no els han donat mai una resposta formal.

S'adjunta a continuació una fotografia facilitada per l'interessat on es pot observar la impossibilitat de circulació d'una ambulància per aquesta zona vial de plataforma única perimetral que dona accés als portals de les finques de la plaça:

Com bé s'ha indicat anteriorment, la funció encomanada a la Sindicatura de Greuges de Barcelona per part del Consell Municipal és la defensa dels drets de la ciutadania quan aquests es puguin veure afectats per l'actuació de l'Ajuntament, però no pot substituir-lo en les seves funcions. Així doncs, correspon als serveis tècnics municipals valorar el compliment de les normes a l'hora d'atorgar les llicències. És per això que **es demana al consistori que informi el veïnat sobre la qüestió que els preocupa en relació amb el vial de serveis.**

Recordem que el principi de bona administració inclou el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenti la ciutadania i de donar resposta a les sol·licituds que aquesta adreci a l'Administració. Així ho estableix, també, l'article 30 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i l'article 53 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, que menciona l'obligació de les administracions públiques catalanes de dictar una resolució expressa en tots els procediments i notificar-la, en aquest cas, donant una resposta justificada a la qüestió plantejada a bastament per l'interessat i altres persones veïnes.

La jurisprudència també és eloqüent en aquest sentit, tal com demostra la Sentència del Tribunal Suprem de 28 de maig de 2020 (entre moltes altres):

[...] el deure jurídic de resoldre les sol·licituds, reclamacions o recursos no és una invitació de la llei a la cortesia dels òrgans administratius, sinó un estricte i rigorós deure legal que obliga tots els poders públics, per exigència constitucional (articles 9.1, 9.3, 103.1 i 106 CE), i la seva inobservança arrossega també el trencament del principi de bona administració, que no només no juga en el terreny dels actes discrecionals ni en el de la transparència, sinó que, com a pressupòsit bàsic, exigeix que l'Administració compleixi amb els seus deures i mandats legals estrictes i no s'empari en la seva infracció per causar un perjudici innecessari a la persona interessada.

5. Control efectiu de les autoritzacions d'ocupació de l'espai públic

Per poder aconseguir una conciliació real entre el dret a desenvolupar activitats econòmiques a l'espai públic i els drets de la ciutadania, entre d'altres el dret a viure en tranquil·litat a la ciutat, a banda de garantir la seva intimitat als domicilis, és necessària la intervenció administrativa tant amb el règim de protecció de la legalitat urbanística com amb el règim sancionador.

Segons l'article 88 i següents de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, l'Ajuntament té les potestats d'inspecció i control del compliment dels requisits aplicables a les terrasses. Des d'aquesta Sindicatura es considera que és del tot primordial **dur a terme un control efectiu de les terrasses per no vulnerar els drets fonamentals de la ciutadania**.

La inspecció i el control de les terrasses, així com els procediments de restauració de la realitat física alterada i l'ordre jurídic vulnerat, així com els procediments sancionadors, es tramiten des de la Direcció de Serveis d'Inspecció, tot i que les resolucions les adopten els regidors i regidores de Districte en virtut del Decret d'Alcaldia de 21 de gener de 1987 anteriorment esmentat.

Atenent el que s'estableix als articles 66 i 67 de l'actual Ordenança de terrasses, quan hi ha reincidència d'infraccions molt greus en la instal·lació i el funcionament de les terrasses, es pot revocar la llicència per un període d'un any, i quan les infraccions són greus es pot fer avançar l'hora de tancament fins a 60 minuts en un període de fins a tres mesos en la renovació de la terrassa, o bé suspendre l'eficàcia de la llicència per un període de fins a dos mesos, en cas de reincidència de les infraccions.

En aquest cas que ens ocupa, tal com exposen les persones veïnes, durant molts anys s'han evidenciat incompliments en les terrasses de la plaça de Vicenç Martorell, que a més estan situades a tocar de la seu del Districte. Malgrat la infinitat d'expedients iniciats i tramitats pels incompliments constatats, aquests no han cessat, ja que, un cop superats els períodes de càstig imposats amb les sancions, s'han tornat a donar els excessos

d'aforament i d'ocupació de l'espai públic, principalment per una de les terrasses que sortosament es va retirar durant el passat any 2025.

En aquest punt, cal recordar que l'**eficàcia i eficiència dels serveis públics** (art. 103 de la Constitució espanyola i art. XXIII de la Carta europea dels drets humans a la ciutat) **són principis de la bona administració** que inclouen disposar d'una administració eficaç i que presti amb qualitat el major nombre de serveis, tot respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania.

Si això no és així, i el control municipal és insuficient per manca de recursos o qualsevol altra raó, és comprensible que les persones veïnes que resultin perjudicades sentin que es vulneren els seus drets.

DECISIÓ

D'acord amb la Carta municipal de Barcelona, aquesta institució té com a missió defensar els drets i les llibertats de la ciutadania i, amb aquesta finalitat, pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal.

Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de la Regidoria del Districte de Ciutat Vella no ha estat ajustada a dret ni eficaç per garantir els drets fonamentals de la ciutadania.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a la Regidoria del Districte de Ciutat Vella** que, sense més dilació, es reordenin les terrasses de la plaça de Vicenç Martorell.
- **Recomanar a la Regidoria del Districte de Ciutat Vella** que doni una resposta expressa als interessats en relació amb el vial de serveis de la plaça que reiteradament han demanat.
- **Recomanar a la Regidoria del Districte de Ciutat Vella** que impulsi la incoació i tramitació dels expedients d'inspecció de terrasses que duu a terme la Direcció de Serveis d'Inspecció i que, de manera sistemàtica, revoqui o apliqui limitacions a aquelles que incompleixen reiteradament les condicions d'autorització.

Aquesta resolució es comunicarà a la persona que va formular la queixa i a l'òrgan municipal competent. Per mitjà de l'informe anual d'aquesta Sindicatura, també se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu **16.6 "Màxima eficàcia i responsabilitat envers la ciutadania"**.